

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 10/2003 rd

Berättelse av Finlands delegation i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa om verksamheten i OSSE:s parlamentariska församling 2002

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 17 maj 2003 berättelsen om verksamheten i OSSE:s parlamentariska församling 2002 (B 1/2003 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- vice ordförande Kimmo Kiljunen, Finlands delegation i OSSE
- OSSE-delegationens sekreterare Gunilla Carlander.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

OSSE:s parlamentariska församling intensifierade sin verksamhet 2002, framgår det av berättelsen. I början av året ordnades för första gången en s.k. vintersession utöver den normala julisessionen. I det sammanhanget diskuterade man främst nuläget inom OSSE, olika problem och regionala utmaningar. OSSE:s församling samlades till session i Berlin i juli 2002. Huvudtemat var kampen mot terrorism och i anknytning härtil antog församlingen en brett upplagd resolution (Berlin declaration) med nio bilagor som bl.a. gäller Vitryssland, Moldavien, Sydöstra Europa och landminor.

Under 2002 sände församlingen ut parlamentariker som valobservatörer till Ukraina, Makedonien (FYROM) samt Bosnien och Hercegovina. I Makedonien leddes OSSE:s valobservatörsdelegation av riksdagsledamot Kimmo Kiljunen, vice ordförande för Finlands delegation.

Utrikesutskottet kom med en längre utläggning om valövervakningsfrågor i sitt betänkande om OSSE-berättelsen för 2001 (UtUB 19/2002 rd). En planmässig och långsiktig verksamhet bör eftersträvas i valövervakningen, framhöll utskottet och påpekade att förhandsövervakningen fått en accentuerad roll.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att man, som det sägs i berättelsen, försökt utveckla valövervakningen så att man i vissa fall har sänt ut en liten förhandsdelegation och/eller en efterhandsdelegation för att bedöma läget. För- och efterhandsbedömningar av detta slag ger bästa resultat om de sker planerat, menar utskottet. Det är också alldeles utmärkt att OSSE gått in för samarbete med Europarådet och Europaparlamentet i valövervakningen 2002.

Övervakningen av parlamentsvalet i Makedonien kan enligt utskottet betraktas som det viktigaste observatörsuppdraget 2002. Där hade OSSE huvudansvaret. Utskottet instämmer i OS-

SE:s bedömning att det både med hänsyn till en fredlig utveckling inom Makedonien och med tanke på kontinuiteten i Makedoniens Europapolitik var viktigt att valet utföll väl.

Utskottet lägger stort värde på det långsiktiga arbete för demokrati som församlingen lägger ner i de instabila medlemsstaterna, bl.a. Vitryssland och Moldavien. Hösten 2002 upphörde arbetet vid OSSE:s fältkontor i Vitryssland helt när den vitryska regeringen vägrade samarbeta med organisationen. Ett litet men välkommet framsteg är att OSSE och Vitryssland alldeles i slutet av 2002 lyckades enas om att ett nytt kontor ska öppnas. Kontoret inledde verksamheten den 1 januari 2003.

Enligt berättelsen skulle 2002 vara av särskild betydelse för Moldavien. Men det gick inte

så, eftersom besluten från OSSE-toppmötet 1999 om bortdragande av de ryska militära truppavdelningarna från Transnistrien inte verkställdes på alla punkter. Utskottet ger sitt fulla stöd åt den arbetsgrupp för Moldavien som OSSE:s parlamentariska församling tillsatte 2000. Arbetsgruppen, som leds av riksdagsledamot Kimmo Kiljunen, har även 2002 som ambition att få parterna att fortsätta sin dialog.

Förslag till beslut

Utrikesutskottet föreslår

att betänkandet sänds för kännedom till Finlands delegation i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa och till regeringen.

Helsingfors den 5 november 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Mari Kiviniemi /cent
medl. Ulla Anttila /gröna
Antero Kekkonen /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Eero Lankia /cent
Henrik Lax /sv

Suvi Lindén /saml
Petri Neittaanmäki /cent
Kalevi Olin /sd (delvis)
Suvi-Anne Siimes /vänst
Hannu Takkula /cent
Ben Zyskiewicz /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Antti-Juha Pelttari.